

Вправа «Телевізійна програма “Абетка популізму”»

Мета

- » ознайомитися з елементами роботи телеведучих і навчитися усно формулювати власну думку, спираючись на складний план.

Уміння і навички з інфомедійної грамотності

- » ідентифікація інструментів маніпуляцій, зокрема популізму;

Що необхідно підготувати до уроку

- » публіцистичний текст «Абетка популізму від українських аніматорів» [1].

ЗАПИТАЙТЕ. Чи дивилися ви якісь телевізійні шоу? Яку роль виконує ведучий програми? (Орієнтовна відповідь: телевізійні та радіоведучі ставлять запитання гостям, скеровують дискусію чи бесіду в потрібне русло, модерують бесіду, стежать за часом і дотриманням заданої теми.)

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням уявити себе ведучими передачі на ТБ, радіо чи на інтернет-відеоплатформі.

СКАЖІТЬ. Так сталося, що суфлер-підказка зламався, а тому вам доведеться переказувати інформацію, лише підглядаючи у власний план. Вам потрібно уважно прочитати публіцистичний текст, виокремити його основну тему, скласти складний план та усно стисло переказати своїм глядачам і слухачам. Чітко формулюйте свої думки й уникайте слів-паразитів, щоб ваші глядачі зрозуміли суть статті з вашого переказу.

Стаття для переказу: «Абетка популізму від українських аніматорів», Оксана Волошенко, Media Sapiens, 14.08.2019 [1].

Приклад виконання завдання:

Орієнтовний **складний план** до статті «Абетка популізму від українських аніматорів»

Тема: Популізм як інструмент маніпуляції

Інформаційний привід: вихід коротких інформаційно-роз'яснювальних роликів про популізм.

I. Вступ

Визначення популізму та актуальність питання.

II. Основна частина

Як саме діє популізм і на кого впливає. На прикладі тематичних роликів:

- пусті обіцянки та маніпуляції щодо тем добробуту, бідності тощо;
- розділення на «ми» і «вони», де «ми» завжди хороші, а «вони» — погані;
- розділення на «добре» минуле і «невідоме» майбутнє.

Чи дивилися ви якісь телевізійні шоу?
Яку роль виконує ведучий програми?

Завдання

Уявіть себе ведучими передачі на ТБ, радіо чи інтернет-відеоплатформі. Так сталося, що суфлер-підказка вийшла з ладу, а тому вам доведеться переказувати інформацію, лише підглядаючи у власний план.

Стаття для переказу

Абетка популізму
від українських
аніматорів

<https://bit.ly/2Q6i8wK>

III. Закінчення

Як протистояти популізму: критичне мислення, навчання та самовдосконалення.

Для приміток:

РЕКОМЕНДАЦІЇ для стислого переказу в ролі телеведучого:

1. Звертайтеся до своїх глядачів. *(Вітаю! Сьогодні ми поговоримо про...)*
2. Говоріть короткими лаконічними реченнями, які виражають конкретну думку. *(Чи відчували ви, що політики маніпулюють вами, але не знали, як це назвати? Популізм — поширений інструмент маніпуляцій політиків. Популізм — це обіцяти те, що основні маси хочуть почути. Після обрання про ці обіцянки зазвичай забувають або пояснюють, чому їх не змогли виконати.)*
3. Наведіть приклади та запропонуйте переглянути відеоролики. *(Пропонуємо вам переглянути коротке анімоване відео...)*
4. Ваша розповідь має бути зв'язною і зрозумілою.
5. Розставляйте смислові акценти на ключових словах і робіть короткі паузи там, де це необхідно.
6. Уявляйте перед собою знайому людину, якій переповідаєте щось цікаве. *(Уявіть, що... Чи стикалися ви з...)*
7. Подякуйте за увагу та попросіть своїх глядачів, дайте необхідні рекомендації, де це доречно. *(Наразі це все... Дякую, що слухали/дивилися нас! Якщо вас зацікавила тема, перегляньте більше роликів на ютуб-каналі... Незабаром творці роликів обіцяють випустити освітню онлайн-гру на тему популізму...)*

 ПРИМІТКА. Учитель може поради́ти учням творчо підійти до завдання або працювати в парах, тоді учні можуть завершувати або розпочинати свій переказ одним із відеороликів. Також можна переглянути короткі ролики до початку ознайомлення з публіцистичним текстом, а потім учні презентуватимуть свої перекази за планами.

 Після виконання вправи та переказів **ПІДСУМУЙТЕ** та **ПРОАНАЛІЗУЙТЕ**, чи вдалося учням перевіритися в телеведучих. Акцентуйте на тому, що в них вийшло краще, і не зосереджуйтеся на помилках, що не стосуються української мови.

 ЗАПИТАЙТЕ учнів: Чи стикалися ви із популістичними виступами до цього? *(Так, під час передвиборчих кампаній на телебаченні або у безплатних газетах, на сітілайтах чи білбордах.)*

ПОЯСНІТЬ, що критичне мислення та сумніви допомагають не піддатися маніпуляціям популізму. Якщо, наприклад, політики обіцяють покласти край бідності, то треба задуматися, чи пропонують вони конкретні дії і чи входить це до їхніх повноважень.

РЕКОМЕНДАЦІЇ для стислого переказу в ролі телеведучого:

- 1 Звертайтеся до своїх глядачів. *(Вітаю! Сьогодні ми поговоримо про...)*
- 2 Говоріть короткими лаконічними реченнями, які несуть конкретну думку. *(Чи відчували ви, що політики маніпулюють вами, але не знали, як це назвати? Популізм — поширений інструмент маніпуляцій політиків. Популізм — це обіцяти те, що основні маси хочуть почути. Після обрання про ці обіцянки зазвичай забувають або пояснюють, чому їх не змогли виконати.)*
- 3 Наведіть приклади та запропонуйте переглянути відеоролики. *(Пропонуємо вам переглянути коротке анімоване відео...)*

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- 4 Ваша розповідь має бути зв'язною і зрозумілою.
- 5 Розставляйте смислові акценти на ключових словах і робіть короткі паузи, де це необхідно.
- 6 Уявляйте перед собою знайому людину, якій переповідаєте щось цікаве. *(Уявіть, що... Чи стикалися ви з...)*
- 7 Подякуйте за увагу та попросіть своїх глядачів, дайте необхідні рекомендації, де це доречно. *(Наразі це все... Дякую, що слухали/дивилися нас! Якщо вас зацікавила тема, перегляньте більше роликів на ютуб-каналі... Незабаром творці роликів обіцяють випустити освітню онлайн-гру на тему популізму...)*

Популізм — (від лат. populus — народ) — схильність політиків домагатися визнання їхньої громадської діяльності, популярності, вдаючись до простих, прийнятних для населення аргументів і пропозицій, уникаючи непопулярних, але необхідних заходів з розв'язання суспільних проблем.

СЛОВНИК

Популізм — (від лат. *populus* — народ) — схильність політиків домагатися визнання їхньої громадської діяльності, популярності, вдаючись до простих, прийнятних для населення аргументів і пропозицій, уникаючи непопулярних, але необхідних заходів з розв'язання суспільних проблем [2].

Також популізм є однією з найпоширеніших маніпулятивних технік, яка апелює до простих народних мас, їхніх надій, страхів, незадоволення життям і ґрунтується на протиставленні інтересів широких мас населення інтересам еліти [1].

ДЖЕРЕЛА

Для приміток:

1. Абетка популізму від українських аніматорів [Електронний ресурс] // Media Sapiens. — 14.08.2019. — Режим доступу до ресурсу: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/23340/2019-08-14-abetka-populizmu-vid-ukrainskikh-animatoriv/>
2. Популізм [Електронний ресурс] // Короткий словник політологічних термінів. — Режим доступу до ресурсу: <http://politics.ellib.org.ua/encyclopedia-term-397.html>

ДЖЕРЕЛА ФОТО І ВІДЕО

3. Stop Populism [Електронний ресурс] // YouTube. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/channel/UCBniaC8pBk8jdSYvcuq2WQ>
4. Думати — це теж праця! Епізод 4 [Електронний ресурс] // YouTube. — Режим доступу до ресурсу: https://www.youtube.com/watch?v=7BK8fMly_40
5. Що насправді хочуть популісти? Епізод 2 [Електронний ресурс] // YouTube. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=rrfPp78zEwg>
6. Що таке популізм? Епізод 1 [Електронний ресурс] // YouTube. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=m437BKQq01g>
7. Що таке ретропопулізм? Епізод 3 [Електронний ресурс] // YouTube. — Режим доступу до ресурсу: https://www.youtube.com/watch?v=p_tkqdvEi2U

АВТОРКА: Аліна Мосендз

ВИВЧАЙ ТА РОЗРІЗНЯЙ:
інфо-медійна грамотність

Матеріали розроблені в рамках проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», який виконується IREX за підтримки посольств США та Великої Британії, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Використання матеріалів дозволене лише з некомерційною метою і за умови посилання на проєкт та IREX.